

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 82
van **CHRIS STEENWEGEN**
datum: 15 oktober 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) - Boskapbeleid

In oktober 2019 konden we in de media lezen dat het Agentschap voor Natuur en Bos zijn kappingen meer ging spreiden. Er werd erkend dat "de slinger wellicht was doorgeslagen" en er daarom op kleinere schaal zou worden gekapt. Er werd aangekondigd dat er minder grootschalig zou worden gekapt, de kap ging worden vertraagd en zou meer gespreid gebeuren. Daarnaast zou meer worden ingezet op betere communicatie naar het publiek.

In de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie van 5 november 2019 bevestigde de minister dat ze zich achter de nieuwe strategie van ANB schaarde en die ook actief ging ondersteunen. Ook in antwoord op de schriftelijke vraag nr.664 van 25 mei 2020 van collega Mercedes Van Volcem stelde de minister dat ze aan ANB had gevraagd om een set van maatregelen te nemen om het bosbeheer bij te sturen; er zouden zo onder meer minder aaneengesloten oppervlaktes (maximaal 0,5ha) worden gekapt. Op basis hiervan mogen we dus verwachten dat ANB effectief de kappingen zou vertragen en zou spreiden over meerdere jaren. Het is dan ook extra jammer dat we moeten vaststellen dat deze stap in de goede richting van de minister en het agentschap wordt tegengesproken door de praktijk. De minister beloofde verandering maar de vraag rijst of dit ook in de praktijk al zichtbaar is.

Zo zien we dat er op 22 oktober 2020 een grootschalige houtverkoop gepland staat in de regio's Brabantse wouden en Demerland en Zuiderkempen. In totaal gaat het om 20.985 m³. Dat is ongeveer 25% van wat in heel het jaar 2019 gekapt werd. Hoewel het om diverse locaties gaat, is het toch frappant dat deze grote hoeveelheid op één moment wordt verkocht en zal worden gekapt. Dat lijkt volledig in te gaan tegen de nieuwe strategie die de minister samen met ANB in 2019 heeft afgekondigd. Deze grootschalige verkoop leidt opnieuw tot onrust en wekt ook opnieuw het beeld van ANB dat vooral uit economische redenen bomen kapt.

1. Was de minister op de hoogte van deze grootschalige verkoop? Hoe staat zij ertegenover?
2. Worden er oppervlaktes groter dan een halve hectare gekapt voor deze houtverkoop?
3. Hoe gaat de minister de belofte in verband met betere communicatie naar het publiek waarmaken?
4. Is de minister van plan opnieuw aan te dringen bij ANB om dergelijke grootschalige kappen niet meer uit te voeren?

5. Eerder gaf de minister te kennen dat het volume en aantal gekapte bomen geen goede indicatoren zijn om de beleidsverandering te meten.

Op welke manier kan dan wel worden nagegaan of er inderdaad een verandering in het kapbeleid heeft plaatsgevonden? Stelt de minister andere indicatoren voor?

ANTWOORD

op vraag nr. 82 van 15 oktober 2020

van **CHRIS STEENWEGEN**

1. Het betreft de jaarlijkse verkoop van de beheerregio's Brabantse Wouden/deel Meerdaal en de regio Demerland en Zuiderkempem (fusie van delen van drie beheerregio's). Het is bekend dat er op die vaste donderdag in oktober een houtverkoop is, dus wij waren daar uiteraard van op de hoogte en de voorbereiding van de verkoop heeft het normale verloop gekend. Het gaat niet om een uitzonderlijk grote verkoop zou gaan – die stelling is fout. Dat wordt duidelijk door studie van de detailcijfers. Alleen al voor het Meerdaalwoud-complex is het aangeboden volume duidelijk kleiner dan het langjarig gemiddelde voor dat bos. Het is wel een groter volume dan vorig jaar, maar in 2019 werden op verschillende plaatsen belangrijke natuurwerken opgeschort voor één jaar omdat toen de nieuwe richtlijnen in ontwerp waren.
2. De verkoop houdt zich aan de afgesproken instructies. In een zeldzaam geval waarbij een te kappen oppervlakte toch groter is dan een halve hectare heeft dit voornamelijk te maken met wettelijk verplichte sanitaire kappingen, die het gevolg zijn van de massale aantasting van letterzetter op naaldbomen (vooral fijnspar). Het gaat dan om dode of afstervende bosgedeelten, die ook spoedig nadien opnieuw worden beplant met andere soorten om opnieuw een vitaal bos te vormen.
3. Sinds vorig jaar werden enkele initiatieven genomen om meer te communiceren over het bosbeheer door Natuur en Bos. Zo werd een laagdrempelig informatief filmpje en een bondige duiding op de website van het agentschap gezet, alsook een rubriek 'veel gestelde vragen'. Deze zaken moeten ervoor zorgen dat alvast meer algemene informatie gebundeld beschikbaar is voor het grote publiek. Op terrein zelf worden ook inspanningen geleverd om steeds communicatie te voorzien bij exploitaties. Daarnaast worden ook initiatieven genomen om geleide infowandelingen te organiseren. De betrokken regiobeheerders en boswachters leggen dan helder uit wat de visie voor het bos of natuurgebied is. Omwille van de coronamaatregelen is het echter niet vanzelfsprekend om deze infowandelingen te organiseren. In het licht van het project bosuitbreiding wordt ook een lange termijncommunicatie voorbereid om via audiovisueel materiaal en nieuwe media het verhaal van bosbeheer en de evolutie van bossen te vertellen. Dit zal in de loop van de komende weken verder vorm krijgen en in 2021 uitgerold worden.
4. Als men een correcte studie van de kappingen maakt, kijkt over welke zone ze gespreid zijn, ze aftoetst ook aan de geldende beheerplannen, wordt duidelijk dat het hier niet om uitzonderlijk grootschalige ingrepen gaat. Ik behoud het vertrouwen in het Agentschap dat het de instructies om gefaseerd en gericht te werken, onverkort uitvoert.
5. Het Agentschap volgt alle geplande kappingen op via de goedkeuring van de 'staat van ligging'. Dit planningsdocument wordt opgemaakt voor de hameringen worden uitgevoerd, de hamering is de actie op het terrein waarbij de te vellen bomen worden gemerkt. De 'staat van ligging' geeft info over welke soort kap zal worden uitgevoerd; een dunning, een groepenkap, een kaalkap of een hakhoutkap, somt op welke boomsoorten zullen worden gehamerd en geeft een raming van de oppervlakte [ha] en het volume van de kap [m³]. De tabel wordt opgemaakt met één rij per bestand en laat dus die niet toe om onderscheid te maken tussen een groepenkap die bestaat uit

één aaneengesloten kap of uit meerdere kleinere groepen verspreid over een bosbestand.

Daarom werd beslist om vanaf 1 mei 2021 een vernieuwde 'staat van ligging' te gebruiken voor alle hameringen in openbare bossen. Deze zal een extra kolom bevatten die de grootte aangeeft van elke geplande aaneengesloten kap die groter is dan 50 are. Tevens zal de motivatie voor die afwijking worden vermeld (sanitaire of veiligheidskap, technische haalbaarheid, ecologische reden...). Deze 'staat van ligging' zal na goedkeuring publiek raadpleegbaar zijn.